

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 15 września 2023 r.

Poz. 4795

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.189.2023.AB WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 14 września 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 3 ust. 3 załącznika do uchwały nr 302/XLIV/23 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wysokie Mazowieckie.

UZASADNIENIE

W dniu 10 sierpnia 2023 r. Rada Gminy Wysokie Mazowieckie podjęła uchwałę Nr 302/XLIV/23, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 16 sierpnia 2023 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym w dniu 11 września 2023 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy w sposób istotny naruszyła art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), poprzez określenie przesłanek odwołania członka zespołu interdyscyplinarnego.

W § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika do uchwały Rada Gminy postanowiła, że odwołanie członka Zespołu może nastąpić w przypadku: *ustania zatrudnienia członka Zespołu w podmiocie (instytucji), który typował go do pracy w Zespole lub ustania członkostwa w organizacji, która typowała członka do pracy w Zespole.*

Na mocy upoważnienia ustawowego z art. 9a ust. 15 ww. ustawy rada gminy została upoważniona do ustalania trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Przepis ten nie upoważnia do wprowadzania materialnoprawnych przyczyn pozbawienia członkostwa. Delegacja ustawowa obejmuje jedynie uprawnienie do uregulowania trybu (procedury) odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, a nie określania przesłanek ich odwołania.

Należy podkreślić, że organ stanowiący nie może domniemywać upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanki uzasadniającej odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego. W ocenie organu nadzoru określenie tych przesłanek nie mieści się w kategorii określenia trybu i sposobu odwoływania członka zespołu, a co za tym idzie przekracza zakres delegacji ustawowej określonej w art. 9a ust. 15 ustawy.

Powyższe stanowisko potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych. „Zakres upoważnienia **nie obejmuje kompetencji rady gminy do konkretyzacji określonych sytuacji, okoliczności, czy zdarzeń uzasadniających odwołanie członków zespołu interdyscyplinarnego.** Granice uprawnienia rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne, związane z określeniem kwalifikacji członków

zespołu. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć „sposobu” i „trybu” odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu” (wyrok WSA w Łodzi z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 147/20).

Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5134/21 „wykluczone jest w tym zakresie domniemywanie upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanek uzasadniających odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego. Skoro ustawa nie określa wymogów, jakim powinien odpowiadać członek zespołu interdyscyplinarnego, to nie jest to zakres materii uchwałodawczej do swobodnego uregulowania przez radę gminy. Zgodnie zaś z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908), zwanego dalej rozporządzeniem, do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone, m.in. w § 115 tego rozporządzenia, zgodnie z którym w akcie prawa miejscowego zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym (upoważnieniu ustawowym)”.

Ponadto w § 3 ust. 3 załącznika do uchwały wskazano, iż *odwołanie członka Zespołu skutkuje koniecznością powołania nowego członka Zespołu – przedstawiciela tego samego podmiotu, w drodze zarządzenia Wójta*. Należy jednak zauważyć, że nie wszystkie podmioty określone w art. 9a ust. 3, 3a, 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej muszą być członkami zespołu interdyscyplinarnego. Ustawa rozróżnia bowiem podmioty, których udział jest obowiązkowy oraz tych, które mogą wchodzić w skład zespołu.

Zgodnie z art. 9a ust. 3a ww. ustawy w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, **jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek** do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. Z kolei w ust. 5 ww. przepisu wskazano, że w skład zespołu interdyscyplinarnego **mogą wchodzić** także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ust. 3-4, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Prowadzi to do wniosku, że odwołanie członka zespołu, wskazanego przez podmioty o których mowa w art. 9a ust. 3a i ust. 5 ww. ustawy nie musi skutkować koniecznością powołania nowego członka zespołu, bowiem to od podmiotów wskazanych w ww. przepisach zależy czy wyrażą zamiar wskazania członka zespołu interdyscyplinarnego.

Mając na uwadze zaistniałe naruszenie przepisów prawa istnieje konieczność stwierdzenia nieważności § 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 3 ust. 3 załącznika do uchwały Nr 302/XLIV/23 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 10 sierpnia 2023 r.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń